

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 21-22 maja 2012 r. na makrokierunku filologiczno-kulturoznawczym
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
w ramach obszaru nauk humanistycznych
realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj - członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Bożena Rozwadowska	- ekspert merytoryczny,
prof. dr hab. Michał Błazejewski	- ekspert merytoryczny,
mgr Ludmiła Grudniak-Wal	- ekspert do spraw formalno-prawnych,
Michał Horajski	- ekspert do spraw studenckich.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na makrokierunku filologiczno-kulturoznawczym prowadzonym na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2011/2012. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek oraz współtworzących go Instytutów, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitage i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami

realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku oraz przeanalizował dokumentację dotyczącą egzaminów licencjackich.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę

1). Makrokierunek filologiczno-kulturoznawczy wywodzi się z funkcjonujących od roku akademickiego 2000/2001 na Wydziale Neofilologii jednolitych magisterskich Studiów Filologiczno-Kulturoznawczych Europy Zachodniej. Konieczność przejścia na dwustopniowy system studiów stała się okazją do zmiany formuły tych studiów, zweryfikowania programu przy zachowaniu indywidualnej ścieżki kształcenia. Uchwałą Nr 90 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 17 maja 2006 r. utworzony został na Wydziale Neofilologii makrokierunek filologiczno-kulturoznawczy, prowadzony na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Czteroletnie studia licencjackie rozpoczęły się w roku akademickim 2007/2008. Pierwsi absolwenci studiów pierwszego stopnia pojawili się w roku akademickim 2010/2011, w roku akademickim 2011/2012 rozpoczął naukę pierwszy rok studiów drugiego stopnia. Kształcenie na makrokierunku filologiczno-kulturoznawczym nie było jeszcze oceniane, właśnie ze względu na niezakończony cykl kształcenia.

Studia Filologiczno-Kulturoznawcze mieszczą się w obrębie obszarów kształcenia należących do nauk humanistycznych. Zaliczają się do tradycyjnie rozumianych nauk filologicznych i – w założeniu twórców – kulturoznawczych, prowadzących kształcenie w zakresie literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, oraz nauczania języków obcych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, portugalskiego i włoskiego. W obszarze kształcenia znajduje się także interakcja kulturowa i społeczna wybranych krajów cywilizacji europejskiej. Studia filologiczno-kulturoznawcze są kierunkiem interdyscyplinarnym na Wydziale Neofilologii, obejmującym pięć filologii: grupa A (filologia angielska, która jest obowiązkowa), grupa B (filologie: francuska, niemiecka i hiszpańska) oraz grupę C (filologie: włoska, hiszpańska i portugalska). Każdy student, oprócz filologii angielskiej wybiera po jednej specjalności filologicznej z grupy B i C.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest powiązana z misją Uczelni oraz ze strategią Wydziału Neofilologii. Oceniany makrokierunek bardzo dobrze wpisuje się w założenia koncepcji kształcenia UW, jakimi są: kształcenie elit, absolwentów liczących się na rynku pracy, zapewnianie wszechstronnej oferty kształcenia oraz dbałość o mobilność studentów.

Kierunek wyróżnia się na tle innych wysoce zindywidualizowanym tokiem studiów. Makrokierunek jest unikatowy w skali kraju jako kierunek łączący trzy filologie obce, dając studiującym możliwość zdobycia pogłębionej wiedzy na temat trzech języków i kultur europejskich.

Studia pierwszego stopnia trwają cztery lata, student otrzymuje tytuł licencjata. Oferta programowa makrokierunku opiera się głównie na programie studiów prowadzonym w Instytucie Anglistyki. Pozostałe jednostki współtworzące makrokierunek to: Instytut Romanistyki, Instytut Germanistyki, Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich oraz Katedra Italianistyki.

Instytut Anglistyki wyróżnia program dla kierunku filologia angielska, oparty na bardzo szerokiej ofercie kursowej. Zasadniczym celem tak skomponowanego programu jest stworzenie warunków do tego, by student jak najwcześniej określił swoje zainteresowania i mógł je intensywnie rozwijać. Po zaliczeniu podstawowych przedmiotów kierunkowych student projektuje własną ścieżkę rozwoju, wybierając kursy, które najbardziej odpowiadają jego zainteresowaniom. Indywidualna ścieżka edukacyjna jest monitorowana przez koordynatorów odpowiedniej jednostki współtworzącej kierunek.

2). Zgodnie z Załącznikiem nr 5 do zarządzenia nr 44 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 26 października 2011 w sprawie szczegółowego sposobu projektowania, realizacji i oceny rezultatów programów kształcenia, na dzień dzisiejszy sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi nie wchodzi w skład dokumentacji programu kształcenia. Koordynatorzy na poziomie centralnym (międzyinstytutowym) nie potrafili udzielić odpowiedzi na to pytanie. Można się domyślać, iż uwzględnia się jednak zapotrzebowanie np. na tłumaczy w jednostkach różnego typu. Interesariuszami wewnętrznymi są studenci (kandydaci na studia), dla których kierunek jest na tyle atrakcyjny, iż decydują się na podejmowanie nauki w wymiarze odpowiadającym mniej więcej studiom na dwóch

kierunkach, a także – podejmują dodatkowe studia np. na innych filologiach czy poza wydziałami humanistycznymi.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki. Jednostkę charakteryzuje wysoka indywidualizacja toku studiów i bogata oferta kursowa.*

2) *W ustalaniu koncepcji kształcenia na makrokierunku filologiczno-kulturoznawczym główny udział mają interesariusze wewnętrzni, przede wszystkim nauczyciele akademicy i studenci, Zgodnie z przepisami Uczelni informacje o sposobie współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi nie wchodzi w skład dokumentacji programu kształcenia.*

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1). Raport samooceny przygotowywany był w trakcie prac nad nowym opisem studiów zgodnym z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, zawarte w nim tabele opisów w kategoriach efektów kształcenia dotyczą programu przygotowywanego na rok akademicki 2012/13. Aktualnie realizowany program i plan studiów I i II stopnia (2011/12) dołączony jest do załączników. Dołączone dokumenty obejmują zatem informacje na poziomie programu studiów, a nie na poziomie poszczególnych przedmiotów. Obowiązujące obecnie sylabusy poszczególnych zajęć są dostępne w sieci na stronach internetowych Instytutów z punktacją ECTS. Przedmioty dedykowane tylko dla makrokierunku opisane są w sylabusach dostępnych w systemie USOS. Na podstawie analizy aktualnie stosowanych opisów dostępnych w sieci można stwierdzić, że są one zgodne z celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach, odpowiadają one sylwetce absolwenta. Można więc przyjąć, iż osiągnięcie zakładanych efektów jest w pełni możliwe, a zajęcia nastawione są na praktyczne opanowanie umiejętności językowych i rozwijanie wiedzy i kompetencji kulturowych. Co więcej, interdyscyplinarność oraz zindywidualizowanie programu studiów sprzyjają wykształceniu ważnych umiejętności dokonywania świadomych wyborów, krytycyzm, a także umiejętność monitorowania przebiegu studiów. Efekty kształcenia w wypadku tak skonstruowanego programu są bogatsze niż w ramach sztywnych kierunków.

Stan zaawansowania prac nad dostosowaniem programu do Krajowych Ram Kwalifikacji jest bardzo wysoki. Opis celów i efektów kształcenia przygotowany zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi dla Szkolnictwa Wyższego przygotowany został na rok akademicki 2012/2013 w sposób szczegółowy i staranny. Jest także zgodny z koncepcją rozwoju kierunku. Efekty kształcenia są sformułowane w sposób rozsądny, podzielone są odpowiednio na poszczególne grupy. Podział przedmiotów na moduły jest również uzasadniony i nie budzi zastrzeżeń. W opisie efektów uwzględniono te elementy, które są najbardziej relewantne do profilu kierunku, czyli wiedza oraz umiejętności dotyczące znajomości języków obcych oraz rozeznanie w zakresie kultury jako takiej oraz kultur poszczególnych obszarów językowych.

2). Studenci mają dostęp do informacji na temat zakładanych efektów kształcenia, zdają też sobie sprawę z faktu, iż duży nacisk kładziony jest na naukę trzech języków nowożytnych, co w ich opinii jest atutem. Efekty kształcenia oraz treści poszczególnych zajęć są prezentowane na pierwszych zajęciach. Podczas spotkania, studenci potrafili opisać samodzielnie jakie treści i cele zakładał dany przedmiot, a także potrafili ocenić przydatność przedmiotu w planowanej karierze zawodowej. Studenci wskazywali jednak na potrzebę zwiększenia liczby godzin niektórych zajęć, ze względu na obszerność omawianych tematów i zagadnień. Pracownicy i studenci widzą potrzebę opracowania programu w taki sposób, by uniknąć dublowania treści natury ogólniejszej, obecnych w programach studiów na wszystkich filologiach. Większy nacisk w ocenie studentów powinien być położony na drugi i trzeci z języków nowożytnych, które na wizytowanym kierunku są obowiązkowe.

3). Cele, efekty oraz ewaluacja kształcenia na wszystkich etapach kształcenia – w tym efekty kształcenia (w trzech wymiarach), moduły kształcenia, formy realizacji efektów kształcenia, metody dydaktyczne – zostały przygotowane dla całego kierunku w sposób poprawny. Weryfikacja efektów kształcenia na wszystkich etapach wg przedstawionego opisu ogranicza się obecnie do tradycyjnych form np. egzamin, praca pisemna, praca dyplomowa. Nie budzi to w chwili obecnej zastrzeżeń, bo są to powszechnie stosowane i znane formy sprawdzania efektów kształcenia. Ze względu na hybrydowy charakter programu, wszelkie procedury weryfikacji efektów kształcenia zależą od jednostki prowadzącej dany przedmiot (czyli od

danego Instytutu). Brakuje ujednoczenia tych procedur w ramach całego ocenianego makrokierunku.

Efekty kształcenia mierzone są według standardowych, ogólnie znanych metod. Studenci oceniani są na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, testów i prac śródsesemestralnych, zaliczeń w formie prac semestralnych lub testów oraz egzaminów końcowych z danego przedmiotu w formie pisemnej i/lub ustnej. Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są oceniani według tych samych kryteriów. Do tej pory na ocenianym makrokierunku (studia licencjackie) dyplomowanie odbywało się na podstawie rozbudowanego końcowego trzyczęściowego egzaminu licencjackiego (w formie obowiązującej na poszczególnych filologiach) i uśrednienia uzyskanych wyników. Reguły te są precyzyjnie określone, co uwidocznione jest w protokołach z egzaminu dyplomowego. Natomiast na studiach II stopnia (magisterskich) przewidziana jest praca dyplomowa w formie pisemnej.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je poprawnie. Teczki akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia). Zanimteczka trafi do archiwum przez okres jednego roku przechowywana jest w Sekretariacie Instytutu.

Standaryzacja wymagań jest zgodna z ogólnie stosowanymi metodami, nie odbiega od stosowanych w skali całej Uczelni. Zdaniem studentów formy sprawdzania wiedzy są przejrzyste i zapewniające uczciwość, a także zapewniają sprawdzalność zdobytej wiedzy w wymaganych i prezentowanych podczas zajęć obszarach. Studenci o formie egzaminu i zakresie materiału jaki muszą opanować informowani są odpowiednio wcześniej. Studenci podczas spotkania nie potrafili wskazać jaka ich zdaniem forma sprawdzania wiedzy najlepiej uwzględnia możliwość zweryfikowania wszystkich efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji) oraz etapów kształcenia. Studenci zapytani o formy nabywania wiedzy i umiejętności, które ich zdaniem będą przydatne w pracy zawodowej na pierwszym miejscu wskazywali znajomość języków obcych, a na drugim miejscu wskazywali na wiedzę kulturoznawczą, która w ich opinii powinna zawierać więcej treści i przedmiotów.

Skala odsiewu studentów nie zagraża istnieniu makrokierunku, który cieszy się dużym powodzeniem i jest postrzegany jako elitarny. Przykładowo, w roku 2011 studia pierwszego stopnia ukończyły 23 osoby (na 30 przyjętych na pierwszy rok studiów). Na ogół jest to spowodowane niesprostaniem wysokim wymaganiom programowym makrokierunku.

4). Obecnie jednostka nie prowadzi monitoringu losów absolwentów, jednak na Uniwersytecie Warszawskim opracowany jest centralny system, który obejmować będzie również absolwentów wizytowanego makrokierunku. Jednostką odpowiedzialną w Uczelni jest Biuro Zawodowej Promocji Absolwentów Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę Biura Karier na UW zespół ocenił wysoko.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

5). – nie dotyczy

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku. Ich realizacja w ramach programu studiów jest w pełni możliwa. Interdyscyplinarność oraz zindywidualizowanie programu studiów sprzyjają także wykształceniu ważnych umiejętności dokonywania świadomych wyborów.

2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane dla kierunku w sposób zrozumiały i są sprawdzalne. Procedury weryfikacji efektów kształcenia zależą od jednostki prowadzącej dany przedmiot, korzystne byłoby ujednoczenie tych procedur w ramach całego makrokierunku.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiając weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; formy sprawdzania wiedzy w ocenie studentów, są przejrzyste i sprawiedliwe, udostępniane studentom.

4) System monitorowania losów absolwentów ma być udoskonalony od najbliższego roku akademickiego, ma on również objąć absolwentów makrokierunku.

3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1). Plany i programy kształcenia zostały wprowadzone zgodnie z wewnętrznymi przepisami Uczelni. W obowiązującym obecnie programie studiów ogólne i szczegółowe efekty kształcenia określone są precyzyjnie, ich przełożenie na treści kształcenia zapisane w sylabusach nie budzi wątpliwości odnośnie możliwości osiągnięcia tych efektów.

Studia pierwszego stopnia trwają cztery lata, formy zajęć, metody oraz treści (także opracowane moduły przedmiotów) dostosowane do zamierzonych efektów kształcenia. Program przewiduje duży blok przedmiotów kulturoznawczych w obrębie oferty modułowej (fakultatywnej) oraz dość duży blok przedmiotów kulturoznawczych w ofercie obowiązkowej (lub obowiązkowej i danej specjalności). Przedmioty dedykowane tylko i wyłącznie dla makrokierunku to: *Wstęp do kulturoznawstwa*, *Wiedza o sztuce poszczególnych obszarów A, B, C* oraz *Geografia z elementami wiedzy o krajach A, B, i C*. Pozostałe przedmioty to przedmioty oferowane dla studentów poszczególnych jednostek. Według informacji zawartej w suplementach - przedmioty kulturoznawcze mogą obejmować od 480 godzin wzwyż (przedmioty z teorii kultury, historii kultury i sztuki, wybranych elementów kultury i sztuki – nie liczone tutaj historii państw/obszarów językowych czy geografii tychże). Treści programowe, wykazy lektur zawarte w udostępnionych sylabusach – są zgodne z założeniami i wymaganiami kierunku kulturoznawstwo. Zajęcia standardowe to zajęcia dostosowane do kierunków neofilologicznych, związanych z praktycznym nauczaniem języków obcych. Sekwencyjność przedmiotów jest prawidłowa, jednak studia na tym kierunku wymagają od słuchaczy samodyscypliny i dobrej organizacji (co odczytać należy jako zaletę stanowiącą m.in. o elitarności studiów i dodatkowym kształceniu umiejętności monitorowania kariery uniwersyteckiej, a w przyszłości zawodowej).

Studia drugiego stopnia trwają dwa lata, są na nie przyjmowani w drodze rekrutacji absolwenci studiów pierwszego stopnia makrokierunku oraz kandydaci posiadający dyplom licencjata, magistra lub dyplom równorzędny dowolnego kierunku. Studia II stopnia są ukierunkowane na przygotowanie absolwenta do wykonywania pracy wymagającej bardzo wysokich umiejętności językowych i wiedzy i kompetencji kulturowych, Mają także na celu rozwijanie umiejętności badawczych koniecznych w przypadku podjęcia studiów III stopnia. Szeroki zakres tematyczny studiów i elastyczne wymagania programowe - tak jak w przypadku studiów I stopnia - umożliwiają wprowadzenie interdyscyplinarności oraz

maksymalną indywidualizację programu kształcenia (brakuje informacji o studiach drugiego stopnia w raporcie samooceny jednostki, lecz informacje na ten temat udało się uzyskać ze strony internetowej i z dokumentacji sekretariatu Instytutu Anglistyki).

Program studiów niestacjonarnych jest identyczny z programem studiów stacjonarnych. Punktacja ECTS, określająca nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest prawidłowa, z pełnym zachowaniem proporcji między poszczególnymi przedmiotami. Punkty ECTS są przypisywane do efektów kształcenia. Punktacja ECTS przypisana do każdego przedmiotu uwzględnia nakład pracy studenta liczony w godzinach zajęć zorganizowanych przez daną jednostkę, jak i spędzonych na pracy własnej studenta.

Trwają prace nad dostosowaniem programu studiów do Krajowych Ram Kwalifikacji. Przygotowane na obecnym etapie sylabusy zajęć są bardzo staranne i przemyślane, zachowana jest równowaga między zakładanymi efektami kształcenia, a treściami i nakładem pracy.

Indywidualizacja procesu kształcenia przebiega na wielu poziomach – od budowania zindywidualizowanego programu własnych studiów aż po zindywidualizowane formy kontaktu z pracownikami (system tutorski). Kierunek ma opinię elitarnego – także pod względem poziomu studentów.

Opieka nad studentami niepełnosprawnymi mieści się w ogólnych zasadach stosowanych na tej uczelni i jest w tej chwili jedynie ograniczana sytuacją lokalową i komunikacyjną w starym budynku. Gdyby wśród studentów makrokierunku znalazły się osoby niepełnosprawne, mają one możliwość otrzymania stypendium specjalnego w wysokości 230 zł/m-c. W trudnych sytuacjach wymagających interwencji, kierownictwo makrokierunku skonsultuje się z działającym na uczelni Biurem Osób Niepełnosprawnych.

Praktyki zawodowe są koordynowane przez Instytut Anglistyki i odbywają się na takich samych zasadach jak na filologii angielskiej. Wg umieszczonego w sieci planu studiów z 2010/2011, taka praktyka jest przewidziana na I stopniu. Podobna informacja znajduje się w dołączonym do Raportu samooceny planie studiów z 2011/2012.

Czas trwania kształcenia na obu stopniach, dobór treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia rozpatrywane pod kątem celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów można ocenić jako wysokie, podobnie jak sekwencja przedmiotów w planie i programie studiów obu stopni.

System kształcenia jest dobrze opracowany, uwzględnia wszystkie elementy pracy studenta, pozwala na zindywidualizowanie programu studiów, na wymianę międzyuczelnianą i międzynarodową.

2). Zespół stwierdza, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe oraz formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość, w którą jest jednocześnie wpisana zasada elastyczności i zindywidualizowania w zależności od potrzeb, uzdolnień studentów i ich planów zawodowych. Wkład poszczególnych filologii, a w szczególności filologii angielskiej jest bardzo wysoki, uzasadniony treściami programowymi i zakładanymi efektami kształcenia.

3). Nie dotyczy

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: WYRÓZNIAJĄCA

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) *Realizowany program kształcenia w realny sposób umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Czas trwania studiów, kolejność poszczególnych przedmiotów oraz formy zajęć dydaktycznych i metod kształcenia są prawidłowe, nie budzą żadnych zastrzeżeń. Wszystkie zajęcia odbywają się w warunkach rzeczywistych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Punkty ECTS są prawidłowo przypisane. Dzięki innowacyjnemu systemowi kursowemu wprowadzonemu w Instytucie Anglistyki, a także dzięki opiece koordynatorów w jednostkach współpracujących, stopień wybieralności przedmiotów, monitorowania przebiegu studiów, a tym samym możliwości indywidualizowania procesu kształcenia są unikatowe w skali kraju. Kwalifikacje absolwenta są bardzo wysokie, a dzięki indywidualizacji kształcenia, studenci rozwijają umiejętność podejmowania decyzji i planowania swojej kariery.*

2) *Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną, a zarazem elastyczną całość dzięki bazie opartej na poszczególnych filologiach, a w szczególności na filologii angielskiej.*

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Oparcie makrokierunku na zasobach kadrowych poszczególnych instytutów sprawia, że ocena liczby i jakości kadry dydaktycznej sprowadza się do jej oceny w poszczególnych jednostkach, co zostało przeprowadzone podczas szczegółowej, niezależnej oceny tychże.

Obsada zajęć jest także w gestii poszczególnych jednostek. Zespół oceniający stwierdza, że jest ona adekwatna i w pełni uzasadniona dorobkiem pracowników. Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba z naddatkiem umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Kadre tworzą nauczyciele akademicy o dorobku odpowiadającym programowi kształcenia na ocenianym makrokierunku, a kursowa oferta Instytutu Anglistyki, która stanowi większość zajęć na ocenianym makrokierunku jest przykładem bardzo dobrego dopasowania obsady zajęć dydaktycznych do obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy .

2). Zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) minimum kadrowe dla kierunków studiów prowadzonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia w jednostkach organizacyjnych uczelni stanowi do dnia 30 września 2012 r. minimum kadrowe określone zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Minimum kadrowe makrokierunku określone zostało w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12 lipca 2007 r w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166). Zgodnie z § 6 ust. 2 wymienionego rozporządzenia minimum kadrowe stanowią nauczyciele nie zaliczani do minimum kadrowego kierunków wchodzących w obszar makrokierunku studiów.

Raport samooceny przygotowany przez Władze Jednostki nie zawierał informacji ani o procesie kształcenia, ani minimum kadrowym dla studiów drugiego stopnia. Podczas wizytacji przedstawiono listę nauczycieli stanowiących to minimum – był to wykaz

nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego specjalności filologicznych współtworzących makrokierunek. Nie przedstawiono jednak oświadczeń o możliwości wliczenia do minimum kadrowego. W związku z powyższym oraz w nawiązaniu do ww. paragrafu rozporządzenia należy stwierdzić, iż brak jest minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia.

Wymagania odnośnie minimum kadrowego dla studiów pierwszego stopnia: do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Przedłożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwalają na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych (choć część teczek należałoby uzupełnić o kopie właściwych dyplomów, bowiem znajdują się w nich jedynie zaświadczenia z Wydziałów,). Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają także świadectwa pracy, dyplomy z konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, będące potwierdzeniem deklarowanego dorobku praktycznego. Doświadczenie praktyczne kadry dokumentowane jest także w corocznych sprawozdaniach.

Do minimum kadrowego ocenianego makrokierunku dla studiów I stopnia oddelegowano 8 osób (załącznik), wszystkie z Instytutu Anglistyki, reprezentujące swoim dorobkiem takie obszary wiedzy jak kultura krajów anglosaskich, literatura angielska, oraz językoznawstwo angielskie. Do raportu nie dołączono informacji o dorobku nauczycieli akademickich, ani tych należących do minimum kadrowego ani pozostałych. Pomimo to,

dzięki temu, że ekspertem w komisji była ta sama osoba, która była członkiem komisji oceniającej kierunek anglistyki w Instytucie Anglistyki w 2010 roku, niezbędne informacje można było wydobyć z materiałów z roku 2010. Pozwalają one na stwierdzenie, że minimum kadrowe tworzą nauczyciele akademicy o dorobku odpowiadającym w pełni programowi kształcenia na ocenianym makrokierunku.

Minimum kadrowe jest stabilne. Skład kadry na pierwszym stopniu pozostaje taki sam. Ze zbiorczych danych dotyczących jednostek wchodzących w skład makrokierunku (Instytutu Anglistyki, Instytutu Romanistyki, Instytutu Germanistyki Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich oraz Katedry Italianistyki), wynika, że ciągłość ubiegania się o kolejne stopnie naukowe jest zachowana (w latach 2007-2011 stopień doktora otrzymało 38 osób, stopień doktora habilitowanego 14, a tytuł profesora 5 osób).

Także stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na pierwszym stopniu do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445).

Hospitowane zajęcia przedstawiały dobry poziom merytoryczny i metodyczny, aczkolwiek wystąpiły utrudnienia dotyczące możliwości hospitacji zajęć kulturoznawczych.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3). Kadra naukowo-dydaktyczna należy instytucjonalnie do poszczególnych jednostek i polityka kadrowa jest także w gestii poszczególnych instytutów, a nie makrokierunku jako takiego. Kadra makrokierunku jest zatem kadrą kierunków podstawowych, sądząc po efektach naukowych i dydaktycznych tych kierunków, polityka kadrowa jest tam przynajmniej poprawna. Fundusze przeznaczone na badania naukowe są stabilne. Makrokierunek bazuje na kontaktach naukowych wszystkich Jednostek.

Nauczyciele akademicy podlegają okresowej (co 4 lata) ocenie przeprowadzanej przez Wydziałową Komisję Oceniającą na podstawie ankiety sprawozdawczej wypełnianej przez nauczyciela akademickiego, opinii kierownika Zakładu i Dyrektora Instytutu oraz ankiety studenckiej oceniającej zajęcia dydaktyczne. Ankiety przeprowadzane są zarówno wg wzorów ankiety proponowanych na szczeblu wydziałowym, jak też za pomocą ankiet

wewnętrznych. Stosowane są także inne metody oceny: hospitacje, ocena ilości i jakości publikacji, zaangażowanie w prace na rzecz Instytutu, popularność zajęć danego pracownika mierzona jest także poprzez liczbę studentów chętnych do rejestrowania się na jego kursy.

W spotkaniu z kadrą wzięła udział kompetentna i bardzo entuzjastycznie nastawiona do swojej pracy grupa pracowników. Posiadali oni dobre rozeznanie w trudnej sytuacji makrokierunku (rozproszenie sal dydaktycznych, nienajlepszy stan budynków, odległości, jakie pokonać muszą studenci i pracownicy, aby dotrzeć na zajęcia, trudności z koordynacją na poziomie układania planów zajęć). Pracownicy wysoko oceniali umiejętności i zaangażowanie swoich studentów, kandydatów i absolwentów (awangarda kierunku, wysoki poziom dyskusji na zajęciach, rekrutacja dobrze selekcjonująca kandydatów, prace zaliczeniowe na wysokim poziomie, seminaria dyplomowe, przewyższające poziom równoległych seminariów na innych kierunkach), sprawy rozszerzania oferty zawodowej (uprawnienia do nauczania dwóch języków obcych) oraz naukowych oczekiwań (potencjalni kandydaci na studia doktoranckie). Należy także zaznaczyć, że pracownicy bardzo cenią sobie możliwość współpracy ze studentami makrokierunku, którzy wyróżniają się na tle pozostałych studentów. Nauczyciele uważają, że praca ze studentami makrokierunku jest wyzwaniem i daje dużo satysfakcji. Jedynym mankamentem wskazanym przez nauczycieli akademickich są odczuwalne trudności w synchronizacji zajęć oraz niewystarczające skorelowanie treści programowych podobnych przedmiotów prowadzonych na różnych filologiach.

Perspektywy rozwoju ocenianego makrokierunku są znaczne – planowane jest rozszerzenie oferty języków wchodzących w specjalizację C o język węgierski, a na ukończeniu są prace nad przygotowaniem szczegółów realizacji ścieżki nauczycielskiej.

4) – nie dotyczy

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) *Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych (zatrudnionych w poszczególnych instytutach i prowadzących zajęcia na potrzeby makrokierunku) oraz struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich umożliwiają z naddatkiem osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.*

2) *Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry tworzącej minimum kadrowe na pierwszym stopniu są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych kursowej oferty Instytutu Filologii Angielskiej, która stanowi większość zajęć na ocenianym makrokierunku, jest bardzo dobrze dopasowana do obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. **Jednak jednostka nie przedstawiła minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia** (istniejąca lista nauczycieli jest wykazem nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego specjalności filologicznych współtworzących makrokierunek, brak również oświadczeń o możliwości wliczenia do minimum kadrowego). Ze względu na ten brak, ocena kryterium dotyczącego zasobów kadrowych nie może być pełna.*

3) *Jednostka w sposób oczywisty i podyktowany charakterem studiów na kierunkach podstawowych (neofilologie) prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Planowane jest rozszerzenie oferty języków, na ukończeniu są prace nad przygotowaniem ścieżki nauczycielskiej.*

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Bazę dydaktyczną Uczelni stanowią budynki i pomieszczenia będące siedzibami Instytutów Anglistyki, Germanistyki, Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich, Romanistyki oraz Katedry Italianistyki. Wykłady dla większych grup studentów odbywają się na głównym kampusie Uniwersytetu. Baza dydaktyczna jest w chwili obecnej rozproszona, co powoduje znaczne utrudnienia związane z synchronizacją zajęć. Budynki nie są przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Utrudniony dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi jest dostęp do windy, również poruszanie się po korytarzach może stanowić problem dla studentów, gdyż są one wąskie. Toalety nie są również przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami ruchowymi. Brakuje również specjalistycznego sprzętu, z którego mogliby w procesie dydaktycznym korzystać studenci z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu.

W opinii studentów konieczność szybkiego przemieszczania się między budynkami powoduje spóźnienia na zajęcia, brakuje także miejsc na wypoczynek w przerwach pomiędzy zajęciami dydaktycznymi.

Biblioteka Instytutu Anglistyki jest bardzo dobrze wyposażona i Instytut zapewnia dostęp do Internetu. Studenci mogą także korzystać z zasobów bibliotecznych zgromadzonych w pozostałych jednostkach (np. Czytelnia i Wypożyczalnia Ośrodka Kultury Francuskiej w Instytucie Romanistyki).

Budowany jest obecnie budynek spełniający wszystkie warunki, ułatwiające realizację deklarowanych efektów kształcenia i pracy naukowej. Przeprowadzka do nowej siedziby planowana jest w roku akademickim 2012/13, co z pewnością umożliwi lepszą koordynację zajęć, ich swobodniejsze planowanie, będzie także sprzyjać integracji naukowej poszczególnych Instytutów.

Należy docenić starania jednostki, aby w tych obecnie bardzo skromnych warunkach realizować skomplikowany logistycznie program makrokierunku. Budowa nowego budynku Wydziału świadczy o przyjaznej i realnej polityce Uczelni.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Na obecnym etapie infrastruktura stanowi podstawową trudność w organizacji i synchronizacji zajęć oraz dostosowania ich do potrzeb studentów makrokierunku, jednak nawet w tak skromnych warunkach wysoki poziom zajęć zostaje utrzymany. Należy także docenić starania Uczelni, by szybko i skutecznie zapewnić bazę materialną na wysokim poziomie, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych. Nowy budynek ma być zasiedlony z początkiem roku akademickiego 2012/13.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe na wydziale są na bardzo wysokim poziomie, przekładają się na proces dydaktyczny. Bardzo dobra współpraca z uczelniami krajowymi i zagranicznymi – także w grupie studentów. Widoczne to jest także w kontekście powstałego niedawno makrokierunku, którego zadaniem było, oprócz stworzenia nowej formuły dydaktycznej,

przede wszystkim inspirowanie badań komparatystycznych i studiów kontrastywnych w jednostkach. Kadra Wydziału jest liczna i posiada bogaty dorobek naukowy o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Wielu profesorów należy do czołowych badaczy w zakresie obszaru uprawianych badań. Badania prowadzone przez kadrę są zgodne z ocenianym kierunkiem studiów. Listy publikacji są bogate. Ten aspekt działalności jest niewątpliwie bardzo mocną stroną ocenianych nauczycieli akademickich.

Podstawą makrokierunku jest filologia angielska. Dorobek naukowy pracowników Instytutu Filologii Angielskiej jest imponujący. Również dorobek naukowy kadry z Instytutów współpracujących jest bardzo bogaty, a wyniki prowadzonych badań są wykorzystywane w treściach programowych.

Studenci mają możliwość realizowania własnych zainteresowań naukowych, a także kulturalnych w ramach wielu organizacji studenckich. Jednostka umożliwia studentom uczestnictwo w licznych kołach naukowych o profilu zarówno filologicznym jak i kulturoznawczym, działających w poszczególnych Instytutach. Koła naukowe posiadają swoich opiekunów naukowych, którzy twórczo inspirują studentów do aktywności w ramach studenckiego ruchu naukowego. Studenci makrokierunku działają w Kole Naukowym Studentów Anglistyki, w ramach tego koła działają specjalistyczne sekcje – każda z sekcji posiada swojego opiekuna naukowego. Obecnie działają: sekcja mediewistyczna, sekcja irlandzka (zajmuje się zarówno kulturą jak i literaturą irlandzką), sekcja językoznawstwa historycznego (szczególnie ukierunkowana jest na historię języka angielskiego), sekcja naukowa „The Cheerful Hamlets” (działająca w ramach koła grupa teatralna wystawiająca kilka razy do roku przedstawienie teatralne), sekcja amerykańska (zajmuje się analizą kultury oraz literatury Stanów Zjednoczonych). Studenci makrokierunku mają możliwość działania również w innych międzywydziałowych kołach naukowych, funkcjonujących na całym Uniwersytecie Warszawskim, mają także możliwość publikowania w wydawanym przez Instytut Anglistyki roczniku „Folio”. Posiada on opiekę naukową, a studenci pisują do niego teksty naukowe związane z językoznawstwem, a także z kulturoznawstwem. Publikacja ta ukazuje się w języku angielskim.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: WYRÓŻNIAJĄCA

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Badania naukowe na wydziale, a tym samym w ocenianej jednostce są na bardzo wysokim poziomie i przekładają się na proces dydaktyczny. Są także w bardzo dużym stopniu umiędzynarodowione. Badania prowadzone przez kadrę są zgodne z ocenianym kierunkiem studiów. Studenci mają możliwość realizowania własnych zainteresowań naukowych oraz możliwość publikowania efektów swojej pracy.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia podane są do wiadomości kandydatów w Internecie. Na studia pierwszego stopnia zasady są określone dla kandydatów z nową maturą (2005-2012), maturą międzynarodową (IB) oraz ze starą maturą. Oprócz przedmiotów obowiązkowych (język polski – 15%, matematyka - 5% oraz wybrany język obcy – 10%), brane są pod uwagę części pisemne egzaminów na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego i wybranego języka obcego. Istnieje możliwość przyjęcia kandydatów z maturą zagraniczną oraz cudzoziemców.

Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia są również podane na stronie internetowej. Na studia mogą zostać przyjęci kandydaci posiadający dyplom licencjata, magistra lub dyplom równorzędny dowolnego kierunku, a kwalifikacja na studia przebiega na podstawie egzaminu składającego się z dwóch części: egzaminu na poziomie C1 z dwóch wybranych języków: języka angielskiego, języka francuskiego, języka hiszpańskiego, języka portugalskiego, języka niemieckiego oraz języka włoskiego (komisja uznaje egzamin końcowy C1 uzyskany w ramach egzaminu licencjackiego na filologicznych studiach licencjackich) oraz pisemnego egzaminu przedmiotowego w zakresie przewidzianym programem studiów pierwszego stopnia z dwóch wybranych specjalizacji: literatura i kultura brytyjska, literatura i kultura amerykańska, literatura i kultura Francji, literatura i kultura Hiszpanii, literatura i kultura Portugalii, literatura i kultura krajów niemieckojęzycznych, literatura i kultura Włoch. Wynik końcowy kwalifikacji ustalany jest na podstawie uzyskania certyfikatu z dwóch wybranych języków specjalizacji na poziomie C1 oraz uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu przedmiotowego dla dwóch wybranych specjalizacji – obowiązują zasady rankingu. Takie warunki rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów, których kompetencje pozwolą na uzyskanie w prowadzonym procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

W zasadach rekrutacji uwzględnienia się liczbę rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia (na obu stopniach limit miejsc na studiach

stacjonarnych wynosi 30, a na studiach niestacjonarnych 90 miejsc; obecnie na pierwszym stopniu studiuje 114 studentów, liczebność w grupach jest zgodna z zasadami obowiązującymi na UW, również na drugim stopniu podział na grupy jest prawidłowy i adekwatny do możliwości kształcenia).

Nakład pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest prawidłowy, przypisana wielkość punktów ECTS nie budzi zastrzeżeń.

2). Systemy sprawdzania wiedzy są przejrzyste, zrozumiałe, a także sprawiedliwe. Jednak w ocenie studentów system edukacyjny kierunku powinien być bardziej zorientowany na umiejętności posługiwania się wszystkimi trzema językami. Studenci podczas spotkania wskazywali na fakt, iż w ich opinii zbyt dużo czasu poza zajęciami muszą poświęcać na naukę języków z kategorii B i C, gdyż ich zdaniem liczba godzin jest zbyt mała na osiągnięcie wymaganego poziomu umiejętności językowych.

Studenci znają swoje prawa dotyczące możliwości podchodzenia do egzaminów poprawkowych, a także do egzaminów komisyjnych. Studenci podczas spotkania ocenili pozytywnie proces oceny pracy na zajęciach, a także sposoby egzaminowania. W ocenie studentów egzaminujący stosują jasne i sprawiedliwe kryteria oceny wymaganej wiedzy. W ramach prowadzonych zajęć studenci otrzymują na pierwszych zajęciach wymagania oraz zakres obowiązującego materiału, wymagania te są konsekwentnie przez prowadzących zajęcia realizowane. W opinii studentów nie wszystkie egzaminy mają formę umożliwiającą weryfikację wszystkich efektów kształcenia, które powinny zostać osiągnięte podczas zajęć, dotyczy to szczególnie języków obcych nowożytnych z tzw. na kierunku grupy języków B i C. Studenci nie mają problemów z dostępem do wymaganej przez prowadzących literatury zarówno obowiązkowej jak również uzupełniającej. Studenci uważają makrokierunek za przyszłościowy, głównie ze względu na naukę aż trzech języków obcych. Jednocześnie część studentów studiuje na innych kierunkach studiów.

3). Program i organizacja studiów oraz przepisy – w tym dobrze opracowany system ETCS – umożliwiają mobilność studentów wewnątrz kraju i poza jego granicami. Studenci makrokierunku mają możliwość korzystania z zagranicznych programów wymian studenckich (np. PLL Erasmus). Jednak rzadkie są wizyty studentów uczelni zagranicznych, studenci makrokierunku nie spotkali się z przypadkiem obcokrajowców studiujących z nimi jeden bądź

więcej semestrów. Studenci ze względu na unikatowość makrokierunku nie mają możliwości korzystania z ogólnopolskiego programu MOST. Studenci są bardzo dobrze przygotowani pod względem umiejętności językowych dzięki czemu chętnie korzystają z możliwości wyjazdów zagranicznych nie tylko do krajów anglojęzycznych, ale także do Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Francji czy Niemiec. Studenci są inspirowani do wyjazdów przez pracowników dydaktycznych, a przekazywana im informacja na temat możliwości wyjazdów jest bogata i ułatwiająca podjęcie decyzji. W opinii studentów nie ma problemów ze stroną formalną i organizacyjną związaną z wyjazdami. Informacje o rekrutacji na wyjazdy w ramach programu Erasmus ogłaszane są na stronie www.makrokierunku. Studenci mogą składać podania w Instytucie Anglistyki, Instytucie Romanistyki, Instytucie Iberystyki, Katedrze Italianistyki oraz Instytucie Germanistyki w ramach ogólnej puli miejsc w tych jednostkach. Warunki ubiegania się o stypendium, terminy składania podań oraz organizacja wyjazdów są takie same jak w poszczególnych jednostkach (informacje dostępne są u koordynatorów programu Erasmus w poszczególnych Instytutach).

4). Opiekę naukową i dydaktyczną nad studentami ocenianego makrokierunku należy ocenić bardzo pozytywnie, głównie ze względu na zapewnienie wysokiego stopnia indywidualizacji studiów i systemu opieki nad każdym studentem (ze względu na niewielką liczbę studentów, kierownictwo utrzymuje bezpośredni kontakt z każdym z nich, zapewniony jest także kontakt elektroniczny).

Informacje zawarte w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) są kompletne i łatwo dostępne (także w sieci). Literatura przypisana poszczególnym przedmiotom jest adekwatnie dobrana także do możliwości samodzielnego studiowania, odpowiada zarazem zakładanym celom i efektem kształcenia.

W poszczególnych jednostkach odbywa się ewaluacja zajęć dydaktycznych przez studentów w postaci anonimowych badań ankietowych. Dodatkowo studenci biorą udział w ogólnouniwersyteckiej ankiecie organizowanej corocznie przy wykorzystaniu internetowego systemu ankietującego zintegrowanego z systemem USOSweb. Dotyczy ona takich zagadnień jak satysfakcja ze studiów, ocena programu studiów, poziom nauczania, polityka informacyjna, stopień przestrzegania praw studenta czy obsługa administracyjna.

System pomocy materialnej oparty jest o wynikające z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, stypendia i zapomogi. Studenci w trudnej sytuacji materialnej korzystają ze

stypendiów socjalnych, których przyznawanie koordynuje na szczeblu uczelnianym Biuro Spraw Studenckich. Stypendia są konsultowane z Komisją stypendialną, w skład której wchodzi przedstawiciele studentów. Kryteria przyznawania pomocy materialnej są dla studentów jasne. Są one dostępne na stronie internetowej, w dziekanacie a także w gablotach na terenie Uczelni. Zdaniem studentów ważnym elementem w polityce informacyjnej jest funkcjonujący w Uniwersytecie Warszawskim system USOS. Wydawane przez komisje stypendialne decyzje mają formę wymaganą przez kodeks postępowania administracyjnego. Studenci system przyznawania stypendiów ocenili jako sprawiedliwy. Przedstawiciele studentów korzystają z pomieszczeń udostępnianych przez Zarząd Samorządu Studenckiego.

Głównym mankamentem w opinii studentów jest przepływ informacji pomiędzy administracją a studentami, w znacznym stopniu studenci korzystają z systemu USOS, który ich zdaniem powinien się rozwijać i zastępować tradycyjne formy informowania o bieżących sprawach dotyczących studiów. W ocenie studentów pojawiają się także problemy z zaplanowaniem zajęć – zbyt krótkie przerwy między zajęciami stanowią utrudnienie związane z przemieszczaniem się do poszczególnych budynków.

Jednak poziom zadowolenia studentów z opieki dydaktycznej jest dość wysoki, studenci nie zgłaszali skarg na funkcjonowanie systemu dyżurów kadry. W przypadku pojawiających się problemów studenci znają swoje prawa, a także instytucje w Uczelni jakie odpowiadają za standard kształcenia. Bardzo dużo problemów rozwiązywanych jest przy pomocy dziekanatu.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.***
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.***
- 3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.***

4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

1). W Uczelni System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia został wprowadzony dość dawno, Uchwałą Nr 240 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 20 czerwca 2007 r. Zgodnie z zapisami Uchwały na wydziale Neofilologii został powołany Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia złożony z przedstawicieli Instytutów i Katedr. Jednocześnie każda z jednostek Wydziału utworzyła Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, w której skład wchodzi: kierownik jednostki i/lub zastępca kierownika jednostki ds. studenckich, przedstawiciel/e nauczycieli akademickich jednostki, przedstawiciel doktorantów oraz przedstawiciel studentów. Zespół ten opracowuje sprawozdania dotyczące jakości kształcenia w jednostce i przekazuje je kierownikowi jednostki, a za jego pośrednictwem Dziekanowi i Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zespół ten przygotowuje sprawozdanie zbiorcze, które staje się przedmiotem obrad Rady Wydziału i po zaakceptowaniu przekazywany jest Uczelnianemu Zespołowi.

Przykładowo w roku 2010 Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia przygotował sprawozdanie z oceny własnej, które dotyczyło działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia związanych z zasadami oceniania studentów oraz funkcjonowania systemu USOS, a w roku 2011 – działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia związanych z zasadami zapewnienia i doskonalenia jakości kadry dydaktycznej.

Jakość kształcenia jest zapewniona przez opracowane zespołowo programy nauczania, zatwierdzone przez ustawowo przewidziane organa kolegialne, aktualizowane według potrzeb i obowiązujących standardów, tak by były one adekwatne dla obowiązujących wymogów i odpowiadały poziomem analogicznym programom innych uczelni europejskich. W poszczególnych jednostkach odbywa się również ewaluacja zajęć dydaktycznych przez studentów w postaci anonimowych badań ankietowych. Dodatkowo studenci biorą udział w ogólnouniwersyteckiej ankiecie organizowanej corocznie przy wykorzystaniu internetowego systemu ankietującego zintegrowanego z systemem USOSweb. Większość dokumentacji związanej z prowadzeniem makrokierunku (głównie

teczki studentów oraz absolwentów) dostępna jest w sekretariacie Instytutu Anglistyki. Natomiast w sekretariatach pozostałych jednostek dostępne są dokumenty dotyczące praktyk, procesu dyplomowania. W przeważającej części dokumenty zamieszczane są na stronach internetowych Uczelni i Instytutów oraz Katedry.

Stworzone w uczelni mechanizmy monitorowania i doskonalenia systemu zapewnienia jakości kształcenia w pełni pozwalają na skuteczne monitorowanie i doskonalenie systemu. Należy także pozytywnie ocenić upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia.

2). W działaniach związanych z zapewnieniem jakości kształcenia na makrokierunku biorą przede wszystkim udział interesariusze wewnętrzni, a konkretnie pracownicy naukowo-dydaktyczni uczyący na Wydziale Neofilologii. Udział studentów w tych działaniach jest znaczny: w trakcie spotkań z pracownikami (potwierdzili to także studenci) podkreślano, że makrokierunek stwarza możliwość uzyskania dodatkowych, ważnych efektów kształcenia. Są to między innymi: umiejętność przetwarzania informacji, kreatywność, wiedza dotycząca kultury, świadomość wielokulturowości. Studenci makrokierunku mają swoją reprezentację w Radzie Wydziału, a także najwyższym organie uchwałodawczym Samorządu Studenckiego UW. Studenci przyznali jednak, że nie mieli wpływu na opracowywanie nowych założeń programu studiów dla makrokierunku, lecz nie wykluczają swojego zaangażowania w takie działania w przyszłości.

Makrokierunek kształci absolwentów dla potrzeb tzw. przemysłu twórczego. Zwrócono także uwagę na to, że absolwenci makrokierunku są poszukiwani przez wielkie korporacje, gdzie zaistniała potrzeba kadry o wykształceniu i umiejętnościach humanistycznych (np. umiejętność sprawnego pisania). Powyższe efekty można zakwalifikować do wtórnych efektów kształcenia (ważnych w naukach humanistycznych).

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktur a dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+/-	+	+	+

umiejętności	+	+	+/-	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+/-	+	+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 +/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 -- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą głównie interesariusze wewnętrzni (tj. pracownicy i studenci) oraz absolwenci studiów pierwszego stopnia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku		X			
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów	X				
zasoby kadrowe			X		
infrastruktura dydaktyczna			X		

prorowadzenie badań naukowych	X				
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku to, zgodny z misją Uniwersytetu Warszawskiego, bardzo interesujący i innowacyjny projekt wart kontynuowania, choć ze względu na zmianę przepisów już w charakterze nowego kierunku, a nie - makrokierunku. Jego głównym atutem jest wysoki stopień indywidualizacji studiów, duża oferta proponowanych zajęć oraz zakładane i realizowane efekty kształcenia łączące znajomość języków obcych z zagadnieniami kulturowymi. Z pewnością zakładane efekty kształcenia z jeszcze większym pożytkiem mają szansę być realizowane w nowym budynku. Bardzo pozytywnie o kierunku świadczą pracownicy, ich dorobek naukowy i dydaktyczny oraz zaangażowanie, studenci i administracja sekretariatu anglistyki. Kierunek jest unikatowy, przyszłościowy, dobrze kształcący absolwentów, posiadających duży potencjał zawodowy. Zmiana warunków lokalowych i ugruntowanie doświadczenia w prowadzeniu jednostki pozwoli temu kierunkowi ukazać się z jeszcze lepszej strony. Konieczne jest zgłoszenie minimum kadrowego dla rozpoczętych studiów drugiego stopnia.

W odpowiedzi na raport (pismo z dnia 14 września 2012 roku) złożono wyjaśnienia dotyczące zarzutu braku wyłonienia minimum kadrowego na podjętych studiach drugiego stopnia.

Odpowiedź uczelni:

„Ze względu na fakt, iż ściśle ustalenie minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia makrokierunku wymagało wyłączenia części kadry z minimum kadrowego poszczególnych jednostek, w dotychczas przyjętym rozumieniu, minimum kadrowe dla makrokierunku było pochodną minimum kadrowego pięciu jednostek współtworzących kierunek. Ponieważ wizytacja PKA była również okazją do sprecyzowania tej kwestii od strony formalno-prawnej, podjęliśmy stosowne kroki, aby dopełnić wyżej wymienionych wymogów”.

Do tej odpowiedzi dołączono także wykaz osób stanowiących minimum kadrowe wraz oświadczeniami pracowników.

Odpowiedź uczelni oraz wykaz osób stanowiących minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia uzasadniają zmianę stopnia spełnienia kryterium czwartego (zasoby kadrowe) z „znacząco” na „w pełni”.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
zasoby kadrowe		x			